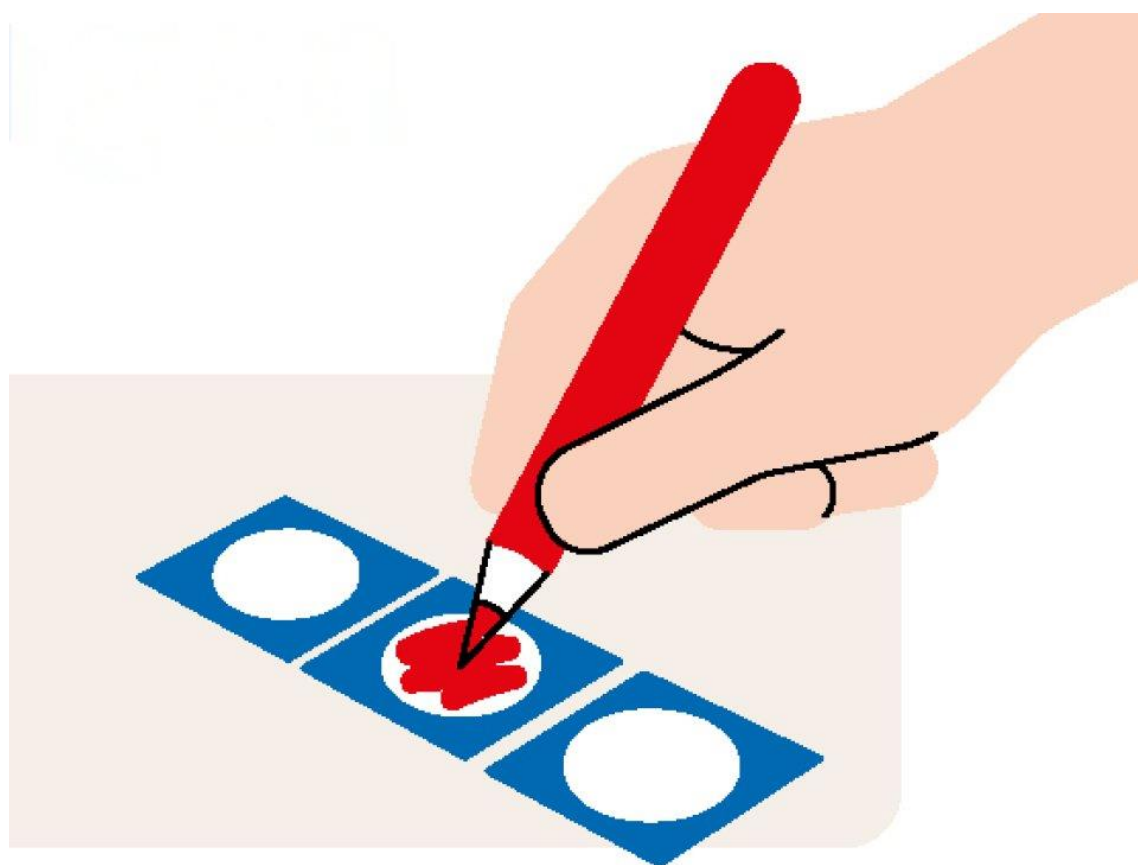

Stichting Mooi 't Goy

Gemeenteraadsverkiezingen Houten 2026

Welke ambities hebben de tien politieke partijen met het buitengebied en 't Goy?

't Goy, 2 maart 2026

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
	GA ER EVEN VOOR ZITTEN, JOUW DORP IS HET WAARD	3
2	GÉÉEN KIESWIJZER, WÈL EXTRA HULPMIDDEL	3
3	HEB JIJ ZELF NIETS MET POLITIEK?	4
	NIET ÉÉN POT NAT	4
4	CORRECTIES	4
5	HOE ZIT DE GEMEENTELIJKE POLITIEK IN ELKAAR?	5
	KRIJGEN WE WEER EEN WETHOUDER BUITENGEBIED?	7
6	INPUT VAN INWONERS 'T GOY	8
	I. OPZETTEN EN REALISEREN PLAN KERKBRINK	8
	II. LOKALE BEDRIJVGHEID STIMULEREN EN HERONTWIKKELEN GROENEDIJKJE	8
	III. VEILIGER OVER DE BEUSICHEMSEWEG EN DE TUURDIJK	9
	IV. INVESTEREN IN SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING	9
	V. INVESTEREN IN VERDUURZAMING WONINGEN	9
7	HOE SCOREN DE PARTIJEN OP ONZE AMBITES?	10
	SCORE OP DE AMBITIES VAN DE INWONERS VAN 'T GOY	10
	SCORE AANDACHT VOOR HET BUITENGEBIED IN HET ALGEMEEN	11
8	INLEIDING OP EN VINDPLAATS VAN DE 10 VERKIEZINGSPROGRAMMA'S	12
	INLEIDING	12
	DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S OP DE WEBSITES	12
9	DE GOYSE EN BUITENGEBIED TEKSTEN IN DE PROGRAMMA'S	13
	CDA	13
	CHRISTENUNIE	16
	D66	17
	GROENLINKS/PVDA	20
	HOUTEN ANDERS	22
	ITH	23
	NATÚÚRLIJKHOUTEN	26
	SGP	29
	VOLT	32
	VVD (VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE)	33
10	HOE STEMDEN 'T GOY EN HOUTEN IN 2022?	34
	DE UITSLAG IN 2022 IN 'T GOY	34
	DE UITSLAG IN HEEL HOUTEN IN 2022 (INCLUSIEF BUITENGEBIED)	34

1 Inleiding

De werkgroep strategie & politiek van Stichting Mooi 't Goy heeft in dit document de ambities van de tien politieke partijen die op 18 maart 2026 meedoen aan de verkiezingen voor de gemeenteraad op een rij gezet. Om dit te doen hebben we alle programma's gelezen. Bij elkaar bijna 500 bladzijden! Het kan zijn dat we iets over het hoofd hebben gezien of iets verkeerd begrepen hebben. Als je iets leest wat niet klopt, horen we dat graag en passen we het document aan. Op de website van Stichting Mooi 't Goy vind je altijd het meest actuele exemplaar. Als we iets aanvullen of aanpassen lichten we dat toe in paragraaf 4.

Ga er even voor zitten, jouw dorp is het waard

We hebben met veel plezier dit document gemaakt. We beseffen dat het best veel werk is om het te lezen. Maar het was nog veel meer werk om het te maken! We hopen daarom heel erg dat je er wat aan hebt en dat jouw stem straks gaat bijdragen aan de leefbaarheid van 't Goy. En wat je ook gaat **stemmen**, het allerbelangrijkste is dat je gaat stemmen! **Doen hoor!**

Namens het bestuur van Stichting Mooi 't Goy

Marrigje, Dirk en Wim
(Werkgroep strategie & politiek)

2 Géén kieswijzer, wèl extra hulpmiddel

We hebben in dit document alleen teksten overgenomen die speciaal voor het buitengebied en 't Goy in de verkiezingsprogramma's zijn opgenomen. Uiteraard staan er in alle programma's nog veel meer andere punten die ook van belang zijn voor jou. Als het bijvoorbeeld gaat om veiligheid op straat, gaat dat ook de inwoners van 't Goy aan. Maar die teksten gaan vaak niet speciaal over het buitengebied en 't Goy en **alleen** daar hebben wij op geselecteerd.

Dit stuk is dus geen Kieswijzer die je kunt gebruiken om jouw partij te selecteren. We laten je alleen zien wat de politieke partijen met en voor het buitengebied willen. Om een definitieve keus te maken wil je waarschijnlijk ook andere punten bekijken. Dat kan je doen door net als wij de programma's helemaal te lezen en/of aanvullend een kieswijzer in te vullen. Je kunt vervolgens dit document wèl als extra hulpmiddel gebruiken. Stel je twijfelt tussen twee partijen. Wellicht dat dit stuk je dan helpt om je definitieve keuze te maken.

3 Heb jij zelf niets met politiek?

Soms hoor je iemand zeggen 'ik heb niks met politiek!' Misschien is dit ook jouw eerste gedachte. Toch heeft de politiek een heel grote invloed op 't Goyse- en op jouw leven.

- Worden er wel of niet woningen voor ouderen en jongeren gebouwd in 't Goy?
- Komt er een vrijliggend fietspad naar de Goyerbrug?
- Komt er een sporthal en een nieuwe school in 't Goy?
- Worden de nu heel gevaarlijke kruispunten veiliger gemaakt voor wandelaars en fietsers?

Deze onderwerpen worden allemaal in de gemeenteraad besproken en besloten. Als je daar invloed op wilt hebben, is het handig om te weten hoe het werkt en noodzakelijk om op 18 maart 2026 naar De Ploeg te gaan en te gaan stemmen. Dit document is dus een extra hulpmiddel voor het maken van je keuze.

Niet één pot nat

Als je dit document leest zul je, daar zijn we ervan overtuigd, tot de conclusie komen dat politiek beslist niet 'één pot nat is'. Er zijn echt verschillen tussen de partijen en het maakt dus echt uit op wie je stemt. Door te gaan stemmen kan jij helpen het verschil te maken.

4 Correcties

Als er aanvullingen of correcties worden gemaakt in dit document, dan lichten we hieronder toe welke dat zijn. Op de [website](#) van stichting Mooi 't Goy vind je altijd het nieuwste exemplaar.

Datum	Aanvulling of correctie
27 februari	Eerste versie voor publicatie op de website van Stichting Mooi 't Goy
2 maart	Omdat het verwarring gaf is de scoretabel van paragraaf 7 gesplitst.

5 Hoe zit de gemeentelijke politiek in elkaar?

Op 18 maart 2026 kiezen we de leden van de gemeenteraad van Houten. In totaal worden er 31 leden in de gemeenteraad van Houten gekozen. Aan de verkiezingen in Houten doen 10 politieke partijen mee.

Hoe zit de gemeentelijke politiek nu eigenlijk in elkaar?

Voor de één is het antwoord op deze vraag gesneden koek, voor iemand die er niet dagelijks mee te maken heeft, is vraag lastig. Daarom in deze paragraaf een korte uitleg:

- De gemeenteraad.

In de gemeenteraad zitten 31 mensen (raadsleden). De inwoners van Houten, Schalkwijk, Tull en 't Waal en 't Goy kiezen de raadsleden. De gemeenteraad wordt ook wel de volksvertegenwoordiging genoemd. Je kan de gemeenteraad dus vergelijken met de 1^e en 2^e kamer in Den Haag. In heel Nederland kiezen we om de vier jaar in elke gemeente en op dezelfde dag de leden van de gemeenteraad. In 2022 voor de laatste keer en dit jaar dus weer op 18 maart 2026.

De gemeenteraad is het belangrijkste en hoogste onderdeel van de gemeente. De meerderheid van de gemeenteraad bepaalt wat er moet worden gedaan en waaraan het geld van de gemeente wordt besteed. Ook controleert de gemeenteraad het college van Burgemeester & Wethouders (B&W). Het college van B&W moet de besluiten van de gemeenteraad uitvoeren.

De gemeenteraad vergadert ongeveer 1x per maand. Op die vergadering besluiten de leden over de voorstellen die door het college van B&W aan de gemeenteraad zijn gedaan. Dat kan bijvoorbeeld gaan over het plan dat woningbouw op de locatie Kerkzicht mogelijk moet maken. Als 16 raadsleden (de helft +1) van de 31 vóór een besluit zijn, is het besluit genomen.

- Het college van Burgemeester & Wethouders (B&W).

Dat zijn in Houten meestal 4 of 5 mensen. Je kan het college van B&W vergelijken met de ministerraad in Den Haag. De gemeenteraad bepaalt hoeveel wethouders er komen. De burgemeester is onafhankelijk van de partijen. Hij of zij solliciteert en een commissie van de gemeenteraad maakt een keuze uit de sollicitanten. Zij kiezen er één uit en hij of zij wordt vervolgens benoemd tot burgemeester door de koning voor een periode van 6 jaar. Na 6 jaar kijkt de gemeenteraad of die benoeming voor 6 jaar kan worden verlengd.

De wethouders worden door de gemeenteraad benoemd voor in principe de hele raadsperiode. Dus straks voor 4 jaar: van 2026 tot aan de volgende verkiezingen in 2030. Telkens als er verkiezingen zijn geweest, moet de gemeenteraad opnieuw bepalen wie de nieuwe wethouders worden.

Het college van B&W voert dus de besluiten van de gemeenteraad uit. Het college is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de gemeente. Dat wordt besturen genoemd. Bij dat besturen hoort ook het doen van voorstellen aan de gemeenteraad. En daarmee heeft het college van B&W een grote invloed op wat er wel of niet in de gemeenteraad wordt besproken en besloten. De gemeenteraad kan ook zelf voorstellen voorbereiden (dat heet initiatiefrecht), maar in de praktijk komt dat niet zo vaak voor.

- Portefeuilles van de wethouders.

Net zoals in Den Haag de ministers dat doen, verdelen in de gemeente de wethouders onderling het werk. Ze krijgen allemaal een eigen taak en werkterrein. In Den Haag noemen ze dat een ministerie. In de gemeente heet dat een portefeuille. Denk bijvoorbeeld aan ruimtelijke ordening, mobiliteit, onderwijs, sport en participatie.

- Wethouder buitengebied.

In de afgelopen periodes hadden we ook een wethouder voor het buitengebied. In de periode 2018-2022 was dat Hilde de Groot (onze plaatsgenote) van GroenLinks en in de huidige periode 2022-2026 is dat Wouter van den Berg van de SGP.

- Coalitie en oppositie

De partijen die samen de wethouders gaan leveren noemen we de coalitie. Na de verkiezingen vindt er net als in Den Haag een formatie plaats. Bij gemeenten is dat meestal binnen twee maanden klaar.

Op dit moment (raadsperiode 2022-2026) vormen ITH, VVD, NatúúrljkHouten en SGP samen de coalitie en dus het college van B&W in Houten. Zij hebben de hele raadsperiode samengewerkt. Wel is het een paar keer voorgekomen dat een wethouder is afgetreden en een nieuwe wethouder is benoemd. Maar het college is niet 'gevallen'. Als in Den Haag het kabinet 'valt', komen er nieuwe verkiezingen. Dat is in een gemeente niet zo. Als een college 'valt', moeten de leden van de gemeenteraad samen bepalen hoe er toch weer een nieuw college kan worden gevormd.

De partijen die geen wethouders leveren, noemen we de oppositie. In de afgelopen periode waren dat CDA, Christen Unie, D66, GroenLinks, Houten Anders en PvdA.

- Formeren, samenwerken en compromissen sluiten

Zonder op de zaken vooruit te willen lopen, verwachten wij niet dat er in Houten straks 1 partij is die 16 (de helft + 1) raadszetels gaat halen. Dit betekent dat er net als in den Haag moet worden samengewerkt om een college van B&W te vormen. En dus moeten partijen water bij de eigen wijn doen en compromissen sluiten. Hoe doen ze dat?

Na de verkiezingen gaan een aantal partijen, net als in Den Haag, met elkaar om de tafel zitten. Ze gaan kijken of ze er samen uit kunnen komen. Als dat lukt maken ze een programma dat ze willen gaan uitvoeren. Dat wordt een coalitieakkoord genoemd. Zo'n formatieproces waarin het gaat om 'wie met wie' en 'wat gaan we dan doen', is niet eenvoudig en kan veel gedoe geven. En net als in Den Haag doet het er dan ook toe of mensen elkaar liggen of mogen en of ze in het verleden wel of niet politiek 'mot' met elkaar hebben gehad. Voor ons als inwoners is dat een black-box en we moeten de uitkomst wachten.

- Ambtelijk apparaat

Bij de gemeente Houten werken, verspreid over verschillende teams, ongeveer 350 medewerkers. De gemeentesecretaris is de 'baas' en vormt samen met twee directeurs, de directeur Bedrijfsvoering en de directeur Fysieke Leefomgeving, de directie. Het college van B&W voert uit wat de gemeenteraad heeft besloten en bereidt ook veel van de besluiten van de gemeenteraad voor. Dat doen de burgemeester en de wethouders natuurlijk niet zelf. De ambtenaren doen het meeste werk. Als bestuur van Stichting Mooi 't Goy hebben we regelmatig overleg en contact met de ambtenaren om zaken voor te bereiden of af te stemmen. Maar dat betekent niet dat de ambtenaren de dienst uitmaken. Het laatste woord is altijd aan de gemeenteraad.

Krijgen we weer een wethouder buitengebied?

Of we in de komende periode (2026-2030) weer een wethouder buitengebied hebben, weten we nog niet. Dat beslissen de partijen die straks het college van B&W gaan vormen (coalitie). Wij hopen als Stichting Mooi 't Goy dat dit wel het geval zal zijn. Alhoewel het buitengebied best groot is, wonen er relatief weinig inwoners. Een wethouder met extra aandacht voor het buitengebied, kan ervoor zorgen dat onderwerpen die voor het buitengebied belangrijk zijn, niet ondersneeuwen bij alle onderwerpen die, ook weer terecht, voor Houten dorp belangrijk zijn. En dat ondersneeuwen is een reëel risico, omdat Houten dorp in de komende 4 jaar heel veel woningen moet gaan bouwen. Een wethouder buitengebied kan er dan samen met de gemeenteraad voor zorgen dat er ook aandacht blijft uitgaan naar het buitengebied.

6 Input van inwoners 't Goy

Het bestuur van Stichting Mooi 't Goy heeft, namens al in de zomer van 2025 input geleverd voor de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Het bestuur heeft, namens de inwoners en op basis van Agenda voor de toekomst van bloei zone 't Goy, vijf ambities geformuleerd voor de periode '26-'30. Hieronder hebben we de tekst die aan de toen bekende fracties is gestuurd, volledig overgenomen. In paragraaf 7 hierna laten we zien wat de fracties daarvan in hun verkiezingsprogramma's hebben opgenomen.

I. Opzetten en realiseren plan Kerkbrink

We zijn druk bezig met de afronding van de 54 woningen in het plan Kerkzicht. We hebben een uniek concept voor het blijvend betaalbaar houden van de 29 sociale- en betaalbare koopwoningen en we zijn blij dat er ook zes sociale huurwoningen in het plan worden gerealiseerd. Op deze manier is 2/3 van de woningen betaalbaar en blijven die woningen ook in de toekomst betaalbaar. Zoals u weet wordt, met het realiseren van dit plan, ook de Beusichemseweg deels verlegd en dat is een belangrijke eerste stap in het verkeersveiliger maken van ons dorp. Maar dat is nog lang niet genoeg. Zie daarom onze derde ambitie (III).

Inmiddels zijn we met ons 2e project gestart! In dit project Kerkbrink borduren we voort op Kerkzicht. In dat plan kijken we naar de herontwikkeling van zalencentrum De Eng en de omliggende omgeving, de aansluiting tussen het oude en het nieuwe 't Goy, de sportvelden, de school en de gymzaal. Er doet zich een unieke kans voor om in een samenhangend plan het hart van het dorp verder te versterken en een grote stap te zetten in het realiseren van de Agenda voor de toekomst van bloei zone 't Goy. Ook met dit plan kan 't Goy bijdragen aan de bouwopgave voor woningen die we in Nederland hebben.

II. Lokale bedrijvigheid stimuleren en herontwikkelen Groenedijkje

Van oudsher is 't Goy een dorp van ondernemers, agrarisch en niet agrarisch. Goyse inwoners zijn trots op hun lokale ondernemers. Ondernemen hoort bij ons gebied en we hopen dat we de gemeente dit samen het dorp zal blijven stimuleren. Als het gaat om de agrarische bedrijven zullen de teelt en werkwijzen zich steeds aanpassen aan de veranderde eisen en inzichten, maar 't Goy zal ook straks een duurzame bijdrage leveren aan de voedselzekerheid. Op dit karakter van het gebied moeten we zuinig zijn en dat moeten we koesteren.

De locatie Groenedijkje 7a is door de huidige eigenaar als agrarisch onroerende zaak ontmanteld en wordt nu, in strijd met de bestemming en zonder vergunning, gebruikt voor op- en overslag van goederen voor Ikea en andere bedrijven. Dit gebruik past niet in de Agenda Buitengebied en evenmin in de Agenda voor de toekomst van bloei zone 't Goy. Het huidige gebruik leidt tot een zeer grote toename van het verkeer op de Beusichemseweg. De weg wordt zienderogen slechter van het enorm zware verkeer en de verkeersveiligheid is nog verder afgenomen. Enige tijd geleden werd door de toenmalige eigenaar en de gemeente al gewerkt aan de herontwikkeling van dit gebied. Het dorp wil die herontwikkeling samen met de gemeente met spoed voortzetten. In onze Agenda voor de toekomst zijn goede ideeën voor een wél passende bestemming opgenomen.

III. Veiliger over de Beusichemseweg en de Tuurdijk¹

Het is ronduit slecht gesteld met de verkeersveiligheid in 't Goy en dat baart ons grote zorgen. Er is veel vrachtverkeer en door de bij ambitie II geschetste ontwikkeling is dat enorm toegenomen. Het sluipverkeer uit Wijk bij Duurstede en de Betuwe neemt ook steeds verder toe. Verder mag in dit rijtje het onverantwoorde verkeersgedrag van vaak heel jonge bestuurders op enorme tractoren niet ontbreken.

Het gaat dus echt, maar dan ook echt niet goed met het verkeer in 't Goy. Er hebben zich inmiddels al meerdere ernstige ongelukken met fietsers voorgedaan en zonder passende maatregelen blijft het daar waarschijnlijk niet bij. Het omlaggen van de Beusichemseweg (zie ambitie I) gaat zeker bijdragen aan de verkeersveiligheid, maar er is véél meer nodig. We zetten hieronder de noodzakelijke concrete en praktische maatregelen op een rij:

- Voorkomen is beter dan genezen en daarom mag er geen extra zwaar verkeer bijkomen. Dus geen industriële op- en overslagactiviteiten in vrijkomende agrarische onroerende zaken.
- Verlagen van de maximumsnelheid op de Beusichemseweg tot 50 kilometer per uur en om dit te handhaven het plaatsen van permanente flitspalen.
- Inrichten van 30 kilometer wegen als echte 30 kilometer zone en het handhaven van de snelheid met permanente flitspalen.
- In het plan Kerkbrink meenemen op welke wijze we het verkeer op de Tuurdijk ontlasten.
- Het realiseren van het vrijliggend fietspad naar de Goyerbrug.
- Maatregelen nemen om het kruispunt Beusichemseweg-Tuurdijk en het kruispunt Oostrumsdijkje-aansluiting Rondweg veiliger te maken voor langzaam verkeer.

En op de lange termijn: het realiseren van een nieuwe weg van Wijk bij Duurstede naar de A27 aan de overzijde van het Amsterdam-Rijn kanaal.

IV. Investeren in sociaal-maatschappelijke ontwikkeling

Het verenigingsleven bloeit als nooit tevoren en we steken met elkaar heel veel vrijwilligersuren in ons dorp. En we hebben echt nog veel meer plannen en ambities. Zo zouden we bijvoorbeeld graag veel meer inzetten op lokale zorg en zorgwoningen. Daarmee kunnen we als dorp op een maatschappelijk en financieel verantwoorde wijze bijdrage aan het opvangen van de vergrijzing. Dit alles doen we alleen met vrijwilligers. Dat is goed en dat blijven we ook doen, maar hier en daar lopen we ook tegen onze grenzen aan. En daarom bepleiten we dat we een deeltijd professioneel (8 tot 12 uur per week) die ons als buurtondersteuner helpt bij het realiseren van onze ambities. We denken dat deze investering zich dubbel en dwars zal terugbetalen vanwege het maatschappelijk rendement dat we daarmee realiseren.

V. Investeren in verduurzaming woningen

Ons dorp is een enorme leverancier van duurzame energie. Daar profiteert het dorp nu nog nauwelijks van. Met andere woorden, we hebben nu vooral de lasten, maar in het geheel geen lusten. Daarom willen we in de komende raadsperiode graag met u voor elkaar krijgen dat woningen in 't Goy veel meer dan nu onafhankelijk zijn van het gas. Daarbij willen we samen met de gemeente inzetten op het lokaal gebruik van lokaal opgewerkte energie en isolatie, zodat straks ook in oudere woningen duurzaam en betaalbaar kan worden gewoond. We gaan ervan uit dat bedrijven die energie opwekken in ons buitengebied, daaraan niet alleen meewerken, maar er ook financieel en anderszins aan bijdragen.

¹ In onze ambities hebben we per abuis de Wickenburghseweg niet genoemd. Ook voor deze weg speelt de kwestie van de verkeersveiligheid. Temeer ook vanwege het zware vrachtverkeer dat over deze weg naar Groenedijkje 7a gaat als ze de verkeerde afslag nemen.

7 Hoe scoren de partijen op onze ambities?

Score op de ambities van de inwoners van 't Goy

We hebben alle verkiezingsprogramma's doorgenomen en we zijn nagegaan of de ambities van de inwoners van 't Goy terugkomen in de programma's. Dat is verschillend. In onderstaande tabel laten we zien welke partijen 'scoren' op de door de inwoners van 't Goy geformuleerde ambities.

We maken onderscheid in 4 scores:

- = (nog) niet.
- √ = geeft hoop.
- √√ = blij mee.
- √√√ = echt in de roos.

	Ambities Goyse inwoners				
Partij	I	II	III	IV	V
CDA	√	√	√	--	--
Christen Unie	√	--	--	--	--
D66	√	--	--	--	√
Groen Links/PvdA	√	--	--	--	--
Houten Anders	--	√	√	--	√
ITH	√√√	√√√	√√	√√√	--
NatúúrlíjkHouten	√√	√	√	--	--
SGP	√√√	√√√	√√√	√√	√
Volt *)	--	--	--	--	--
VVD	√√√	√√	√√√	√	√√

*) 't Goy heeft al in de zomer van 2025 input gegeven voor de programma's. Toen was bij ons nog niet bekend dat Volt mee zou doen aan de verkiezingen. Het kan zijn dat deze partij de input niet heeft ontvangen.

Score aandacht voor het buitengebied in het algemeen

We zijn ook nagegaan of de politieke partijen meer in het algemeen aandacht geven aan het buitengebied. Die scores verschillen niet zo veel. Hieronder laten we dat zien. We maken weer onderscheid in 4 scores:

- = (nog) niet.
- √ = een beetje aandacht.
- √√ = voldoende aandacht.
- √√√ = veel aandacht.

	Hoeveel aandacht krijgt het buitengebied in het algemeen
Partij	
CDA	√√√
Christen Unie	√
D66	√√√
Groen Links/PvdA	√√
Houten Anders	√
ITH	√√√
NatúúrlíjkHouten	√√√
SGP	√√√
Volt	√
VVD	√√

8 Inleiding op en vindplaats van de 10 verkiezingsprogramma's

Inleiding

In paragraaf 9 heeft elke politieke partij een eigen sub paragraaf. We laten daar per partij zien wat er door die partij over het buitengebied en 't Goy is opgenomen in hun verkiezingsprogramma. Sommige partijen krijgen een paar pagina's, andere partijen een enkele alinea. Dat is geen keuze van ons. De ene partij besteedt in het verkiezingsprogramma nu eenmaal veel meer tekst aan het buitengebied en 't Goy dan de ander. We behandelen de partijen op alfabetische volgorde.

De verkiezingsprogramma's op de websites

Je vindt alle verkiezingsprogramma's vinden op het internet. Als service hebben we ze hierna opgenomen in onderstaande overzicht. Klik op de link en je wordt doorgeleid naar de site van de betreffende partij.

Partijen	Naam programma en link naar de websites
▪ CDA	<u>Duidelijke keuzes, samen verder</u>
▪ Christen Unie	<u>Opstaan voor het goede</u>
▪ D66	<u>Voelbaar vooruit. Het kan wél!</u>
▪ Groen Links/PvdA	<u>Samen vooruit voor een groen en sociaal Houten</u>
▪ Houten Anders	<u>Anders denken, samen doen</u>
▪ ITH	<u>Inwoners voortaan vooraan!</u>
▪ NatúúrlijkHouten	Samen verder bouwen(<u>Programma</u>) Samen verder bouwen(<u>Ambities</u>)
▪ SGP	<u>Koersvast</u>
▪ Volt	<u>Houten kan beter</u>
▪ VVD	<u>Dóór voor Houten. Doen wat nodig is.</u>

9 De Goyse en buitengebied teksten in de programma's

In deze paragraaf laten we per politieke partij zien wat er over 't Goy en het buitengebied qua tekst is opgenomen in de programma's. Het zijn dus allemaal citaten.

CDA

Het CDA gaf hun verkiezingsprogramma de titel 'Duidelijke keuzes, samen verder' mee. Je kunt het programma online vinden door [hier](#) te klikken. Je moet meerdere buttons aanklikken om het programma volledig te lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN HET CDA

- Gericht blijven bouwen in de kleine kernen om gemeenschappen vitaal te houden, met voorrang voor inwoners met een aantoonbare binding.
- Herintroductie van Koopgarant voor sociale koopwoningen, waarbij een koper bij aankoop afsprekt dat de woning onder voorwaarden aan de corporatie zal worden terugverkocht, Zo delen koper en corporatie in verlies en winst en kunnen de lasten voor de koper lager zijn.
- Het buitengebied met de dorpskernen Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal maken Houten uniek. Elke kern heeft zijn eigen karakter en bijzonderheden.
Zo is er het enorme verenigingsleven in 't Goy, dat zorgt voor veel binding tussen bewoners. Wat opvalt is dat er veel ondernemerschap is en veel eigen initiatief, zoals De Droom van Schalkwijk en Tour Schalkwijk. En veel betrokkenheid bij de eigen gemeenschap, zoals blijkt uit de Dorpsenquête Tull en 't Waal van juni 2025. En daarnaast maken inwoners van Houten én van de dorpskernen meer en meer gebruik van elkaars faciliteiten: zo sporten veel Houtenaren uit Houten-Zuid in 't Goy en maken bewoners van de dorpskernen dankbaar gebruik van het winkel- en OV-aanbod in Houten. Het CDA vindt het cruciaal dat de gemeente Houten de kracht en ondernemerschap vanuit de dorpskernen herkent en erkent. De gemeente Houten moet maatschappelijke en burgerlijke initiatieven willen faciliteren, waarbij de centrale vraag moet zijn: hoe kunnen wij jou en jullie ondersteunen en faciliteren om dit initiatief een stap verder te brengen?
- Een aantrekkelijk buitengebied is een buitengebied waar de bewoners goed kunnen wonen, de juiste voorzieningen hebben en zich goed kunnen verplaatsen. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Levendige dorpskernen hebben idealiter een basisschool, een dorps huis, horeca, sportvoorzieningen en een kerk. De gemeente Houten moet alles uit de kast trekken om deze voorzieningen in stand te houden. Gelukkig zijn er de afgelopen jaren goede voorbeelden en initiatieven vanuit bewoners zelf geweest op dit vlak. De waardering en ondersteuning van de gemeente Houten van deze initiatieven kan beter.
- Woonkernen verder uitbreiden
Met kleine aantallen woningen zoals woningbouw Kerkzicht in 't Goy en Molenhof in Schalkwijk. Dit maakt veel verschil. Jongeren kunnen dan in de kernen blijven wonen of terugkeren, en voorzieningen kunnen in stand blijven. We willen in gesprek gaan met de provincie over bouwen buiten de 'rode contouren' op plekken waar dat kan en waar bewoners dit steunen. Het is belangrijk dat betaalbare woningen worden gebouwd.
- Lokale inwoners voorrang geven.
Bijvoorbeeld inwoners die kunnen aantonen dat zij een sterke binding hebben met het dorp. Zo kunnen ook jongeren een plek vinden en gebonden blijven aan hun omgeving en vrienden- en familiekring. We benutten hiervoor de instrumenten die de woonvisie en woonverordening ons bieden.

- Behouden van basisscholen
Energie stoppen in het behouden van de basisscholen in de dorpskernen en we zorgen ervoor dat de school een centrale plek is en blijft in de gemeenschap. Bijvoorbeeld door het te combineren met andere voorzieningen als bibliotheek, kinderopvang, ontmoetingsplek voor ouderen, etc. We maken hierbij gebruik van ideeën vanuit de direct betrokkenen. Het project Kerkbrink in 't Goy is hiervan een mooi voorbeeld.
- Goede OV-bereikbaarheid van de kernen
Zorgen voor een goede OV-bereikbaarheid van de kernen. We trekken lering uit de uitgebreide evaluatie die in 2024 is gedaan over OV U-Flex. Maandelijks zijn er bijna 1000 aangevraagde ritten in onze gemeente, dus het belang voor ons landelijke gebied is groot. Over het algemeen zijn gebruikers redelijk tevreden, maar verbeterpunten waar we ons hard voor willen maken zijn: punctualiteit (negatieve score) en verbetering van het oordeel in onze regio over U-Flex, dat lager is dan in de regio's Bilthoven en Vijfherenlanden.
- Verder werken aan vrijliggende fietspaden
We denken hierbij bijvoorbeeld aan het doortrekken van het fietspad aan de Waalse weg in Tull en 't Waal naar Nieuwegein. En aan het doortrekken van het vrijliggende fietspad tussen 't Goy en de Goyerbrug. Maar ook aan een vrijliggend fietspad naar Odijk, zodat fietsers niet meer via de gevaarlijke Kruisweg hoeven.
- Gevaarlijke verkeerssituaties oplossen
Gevaarlijke verkeerssituaties in de dorpen en op toegangswegen eindelijk oplossen, in overleg met bewoners. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het gevaarlijke kruispunt aan het eind van de Schalkwijkseweg (tegenover de brandweergarage).
- Zorgen voor juiste handhaving
Zorgen voor juiste handhaving, zowel voor verkeersveiligheid als bestemmingsplan. Het buitengebied heeft ruimte, maar dat betekent niet dat het gaspedaal onbeperkt mag worden ingedrukt. De gemeente moet blijven handhaven op maximum snelheid, zeker in de dorpskernen met veel voetgangers en fietsers. Daarnaast moet de gemeente strakker handhaven op overtreding van het bestemmingsplan met 'onjuiste' bedrijven op de verkeerde plekken.
- Economie en vitaliteit
Een vitaal buitengebied valt of staat met economische ontwikkeling. In het buitengebied zijn er in Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal veel ondernemers. Deze ondernemers zorgen voor welvaart, werkgelegenheid en dynamiek en moeten dus worden gekoesterd. Extra belangrijk dat het 'lijntje' met de gemeente Houten optimaal is. Maar niet altijd vinden bewonersorganisaties en ondernemers goed gehoor bij de gemeente Houten. Dat kan en moet beter.
- Aanspreekpunt buitengebied
Een vast aanspreekpunt aanstellen bij de gemeente Houten voor het buitengebied. In het verleden had de gemeente Houten zo'n aanspreekpunt en dat werkte prima. Nu dat er niet meer is weten verenigingen, stichtingen en vrijwilligersorganisaties in het buitengebied niet meer goed bij wie ze terecht kunnen. Ons idee is een programmamanager die ook gaat zorgen voor uitvoering van de Agenda Buitengebied.
- Gas op Agenda Buitengebied Houten
Nu echt een start maken met de Agenda Buitengebied Houten die oktober 2024 is aangenomen. Hier ligt een mooie basis om mee aan de slag te gaan, maar we zien nog te weinig echte voortgang bij de gemeente Houten. Hier is echt het motto: geen woorden (of plannen), maar daden!
- Familiebedrijven helpen bij uitbreidingen
Lokale familiebedrijven helpen bij uitbreidingen van hun bedrijf en ruimte geven aan andere initiatieven. Agrariërs vormen met hun bedrijvigheid, werkgelegenheid en fruitbomen de ruggengraat van ons buitengebied. De gemeente moet signalen van deze ondernemers serieus nemen. Geef ruimte aan andere initiatieven als zorg, educatie, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid op boerenerven. En stimuleer lokale verkoop van lokaal geteelde producten.

- De initiatieven benutten vanuit de lokale gemeenschap.
Bijvoorbeeld bij het oprichten van een dorpscoöperatie. Inwoners van de dorpen kennen alle ins en outs. Deze kennis moeten we benutten. Via een dorpscoöperatie kunnen betrokken bewoners nog beter verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen directe omgeving. De gemeente moet dit financieel ondersteunen, bijvoorbeeld via een startsubsidie.
- Benutten initiatieven vanuit lokale gemeenschap
Initiatieven vanuit de lokale gemeenschap benutten wanneer inwoners samen plannen ontwikkelen, zoals in 't Goy en Schalkwijk.
- Een herkenbare zorgaanbieder per wijk, zodat ouderen één duidelijk aanspreekpunt hebben.

ChristenUnie

'Opstaan voor het goede' is de titel van het verkiezingsprogramma van deze partij. Op de website van deze partij kan je het verkiezingsprogramma downloaden. Klik [hier](#) om op de betreffende pagina te komen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN DE CHRISTENUNIE

- De ChristenUnie ziet de aangekondigde sluiting van kerken in de kleine kernen met zorg aan, omdat kerken een belangrijk ontmoetingspunt zijn. Waar mogelijk steunt de gemeente bewonersinitiatieven om een hierdoor ontstaan vacuüm in het sociale leven van bewoners tegen te gaan.
- Kleine kernen geven een voorbeeld.
Houten bestaat uit verschillende kernen (Tull en 't Waal, 't Goy, Schalkwijk, Houten) die gezamenlijk de gemeente Houten vormen. Die diversiteit vraagt om een sociale basis en sociale samenhang. De kleinere kernen geven een voorbeeld van hoe een samenleving voor zichzelf en zijn burens kan zorgen. We steunen en koesteren initiatieven die zowel fysieke huizen als sociale bruggen bouwen, zoals: De Droom van Schalkwijk, de Tour de Schalkwijk en het bouwen in de Grote Driehoek. de betrokkenheid van bewoners op de basisscholen in 't Goy en Tull en 't Waal; Woningbouw Kerkzicht in 't Goy. De ChristenUnie ziet deze initiatieven als voorbeeld voor het bouwen van in het CMK-gebied en Houten-Oost. We bouwen met veel sociale samenhang en voor het tot stand brengen van buurten met veel inbreng van huidige en toekomstige bewoners.

D66

Het verkiezingsprogramma van deze partij kreeg de titel 'Voelbaar vooruit. Het kan wél!' mee. Je kunt het programma vinden op de website van de partij. Klik [hier](#) om het volledige programma te lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN D66

- Ons (D66) Houten van de toekomst
De dorpen van Houten zijn bruisend gebleven. Doordat jonge gezinnen er een thuis vinden en jongeren er kansen krijgen, hebben ze een toekomst vol levendigheid. Houten en de dorpen groeien samen verder, ieder met een eigen karakter, maar verbonden in één gemeenschap. Waarin ook senioren een eigen fijne plek hebben gevonden. Het buitengebied is een plek geworden waar je kunt wandelen, fietsen en ontspannen, en waar natuur en recreatie elkaar versterken.
- D66 kiest voor bestuur dat lokale samenwerking en vrijwilligers ondersteunt.
- Onze prachtige kleine kernen
 - In de dorpen bouwen we woningen voor jongeren en starters. Met de bouw van Kerkzicht in 't Goy en de Grote Driehoek in Schalkwijk ontstaat ruimte voor de jongeren om in hun eigen dorp te blijven wonen. Dat draagt bij aan de vitaliteit.
 - Woonprojecten passen bij de grootte van het dorp. De beste initiatieven zijn vaak lokaal geworteld. Het liefst zien we dat bouwprojecten worden gerealiseerd met een grote inbreng van de inwoners en lokale partijen.
- D66 kiest voor een woningbouwbeleid dat kleine kernen leefbaar houdt en versterkt, met lokaal passende projecten en volgt daarbij het vastgestelde Agenda Buitengebied.
- Buitengebied. Voor het Buitengebied is er een Fietsroutenet van hoge kwaliteit. Dit Fietsroutenet dekt niet alleen bestaande routes, maar ook routes die in de toekomst nodig zijn. Buiten de kom geldt op wegen zonder vrijliggende fietspaden maximaal 60 km/uur. Drukke fietsroutes met autoverkeer worden ingericht als fietsstraat met een maximumsnelheid van 30 km/uur.
- Basisschool Het Mozaïek (Tull en 't Waal) In overleg met de stichting Fluenta worden concrete afspraken gemaakt, waardoor de basisschool in Tull en 't Waal open kan blijven. Tegelijkertijd moet de leefbaarheid van het dorp worden verbeterd.
- Windenergie buiten woongebied.
Wij hebben in de nabije toekomst twee windmolenparken in de gemeente. Dit helpt ons enorm om ons doel te halen om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Toch is er meer nodig. Meer dan zon alleen kan opbrengen. Dat betekent dat D66 Houten wil dat er onderzocht wordt waar een mogelijk derde en laatste windmolenpark gerealiseerd kan worden. Het zoekgebied langs de A27 is de meest voor de hand liggende locatie om te onderzoeken. De provincie Utrecht heeft dit namelijk niet gedaan. Wel is het gebied Polder Blokhoven aangewezen als kansrijk door de provincie. Het is daarom wenselijk dat de gemeente minimaal het gesprek voert met omwonenden om een beeld van onze inwoners te krijgen over dit onderzoeksgebied.
- Omwonenden betrekken bij energieprojecten.
Bij elk toekomstig energieproject worden vanaf het eerste moment inwoners betrokken. Lokaal eigenaarschap is belangrijk voor D66 Houten bij de ontwikkeling van duurzame energieprojecten in Houten. We zijn hier echter niet rigide in: als blijkt dat lokaal eigenaarschap niet realiseerbaar of financieerbaar is, zijn andere vormen mogelijk. We ondersteunen daarom ook de lokale energie-initiatieven; als gemeente geven we de energietransitie samen met hen vorm.
- Meer ruimte voor natuur en landschap
 - Herinrichting Kromme Rijnlandschap. Binnen de Afdelingen Kromme Rijn en Utrecht, onze Utrechtse provincie afdeling en Water Natuurlijk (waterschap) hebben wij een ontwerp gemaakt van ons geliefde Kromme Rijngebied. Met defietser en wandelaar op één, de auto te gast, meer natuur, waterbuffers, agrarische bedrijven met ruimte voor recreatie en landschapsversterking.

- Minder grasvelden en meer diverse natuur. We vervangen onderhoudsarme maar tevens ecologisch arme grasstroken door bloemrijke bermen, inheems struweel of speelgroen. Dit vergroot de biodiversiteit, verlevendigt wijken en maakt het beheer op termijn zelfs goedkoper.
- Bomen krijgen de ruimte. In 2026 wordt het bomenbeleid vernieuwd. D66 Houtenwil: meer inzet op inheemse soorten, langere levensduur door ecologisch beheer(vraagt minder onderhoud en dus besparing), bescherming van monumentale bomen en herplanting passend bij de cultuurhistorie van het Kromme Rijngebied.
- Stimuleer natuurinclusieve landbouw. Door meer ruimte te bieden aan natuurinclusieve landbouw verbetert de leefomgeving voor alle inwoners van Houten doordat er minder bestrijdingsmiddelen in ons drinkwater en in onze lucht terecht komen, vergroten we de biodiversiteit en voorkomen we dat schoon drinkwater duurder wordt om te winnen
- Meer ruimte voor recreatie
 - Geef agrariërs creatieve ruimte. We pleiten voor meer stimuleren en actieve ondersteuning voor agrariërs die willen verbreden; met bijvoorbeeld een theetuin, zelfoogsttuin of zelfs een camping. Dit versterkt de lokale economie en vergroot het draagvlak voor het landschap.
 - Versterk coöperatieve initiatieven. Zulke projecten versterken de lokale economie en maken burgers mede-eigenaar van duurzame landbouw en krijgen dan ook van ons alle steun. Denk aan initiatieven als Herenboeren (samen landbouwbedrijf runnen) en Land van Ons (burgercollectief dat grond opkoopt voor natuurlijk vriendelijke landbouw).
 - Kleinschalige natuurrecreatie in heel Houten. Wat D66 Houten in het Kromme Rijngebied heeft ontworpen, willen we ook toepassen elders: denk aan wandelroutes langs linten, plukweides in het buitengebied, zwem- en speelplekken en stille natuurgebieden voor rustzoekers.
- Cultuurhistorische linten en boerderijen beschermen. De historische linten van 't Goy, Schalkwijk, Tull en 't Waal en de eeuwenoude boerderijen en boomgaarden zijn beeldbepalend voor onze gemeente. We willen deze structuren beter vastleggen in het ruimtelijk beleid, met duidelijke regels voor sloop, nieuwbouw en functieverandering.
- Onze dorpen (Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal) maken de gemeente bijzonder. Het zijn plekken waar mensen elkaar kennen, waar verenigingen bloeien en waar saamhorigheid vanzelfsprekend is. Om die dorpen levendig en toekomstbestendig te houden, is aandacht nodig: voor een bruisend dorpshart met winkels en horeca, voor goed onderhouden sportvelden, basisscholen en buurthuizen. Voor de vrijwilliger die zich met hart en ziel inzet, en de jonge ondernemer die nieuwe ideeën brengt. D66 Houten wil dorpen waar iedereen zich thuis voelt, waar ruimte is voor ontmoeting, initiatief en verbinding; vandaag én morgen. Zodat onze dorpen blijven bloeien en een plek zijn waar jong en oud met plezier samenleven.
- Ondersteunen van verbindende initiatieven
 - Eén aanspreekpunt voor initiatieven. D66 Houten wil dat initiatiefnemers een vast aanspreekpunt hebben binnen de gemeente. Zodat ze verbonden worden met de juiste plekken in de gemeentelijke organisatie.
 - Behoud van het Inwonersfonds. Het fonds helpt nieuwe initiatieven op weg met een kleine financiële bijdrage. D66 Houten vindt het fonds een mooie manier om verbindende initiatieven van de grond te krijgen. Daarom behouden wij het fonds.
 - We staan achter de agenda buitengebied. De komende collegeperiode is het zaak om na alle gesprekken van de laatste jaren te komen tot daden en resultaten.
- Levendige dorpen met evenementen
 - Minder regeldruk. D66 Houten wil dat organisatoren van evenementen ondersteund worden om leuke activiteiten en evenementen, passend bij de omgeving, te organiseren. Wij willen minder regels, minder vergunningen en meersamenwerking door maatwerk.
 - Nieuwe horecaconcepten? Ja! Het maakt de centra gezellig en aantrekkelijk voor jong en oud, dit geldt natuurlijk voor de gehele gemeente. Wat D66 Houten betreft denkt de gemeente mee met (lokale) initiatieven om ideeën werkelijkheid te maken, voor een verbetering van de leefbaarheid van de dorpen.

- 't Goy
 - behoud en verduurzaam het agrarische karakter van 't Goy door natuurinclusieve fruitteelt met minder bestrijdingsmiddelen, lokale afzet van producten, en herstel van landschapselementen, terwijl vrijkomende bebouwing een nieuwe, duurzame bestemming krijgt.
 - Stimuleer extensieve recreatie en leefbaarheid door wandel- en fietsroutes uit te breiden, nevenactiviteiten in de landbouw te ondersteunen, en de verkeersveiligheid te verbeteren door zwaar verkeer te beperken en veilige looproutes te creëren.
 - Vergroot de vitaliteit van 't Goy door voorzieningen dichtbij te houden, woonmogelijkheden voor jongeren en senioren te bieden, en samen met lokale partners zoals Stichting Mooi 't Goy te werken aan een veilig, levendig dorp met kansen voor werken en ondernemen.
- Agrariërs verdienen een goed verdienmodel
 - Meer samenwerking. Agrariërs spelen een cruciale rol in ons landschap en onze economie. In plaats van rigide regels pleit D66 Houten voor maatwerkafspraken met agrariërs, binnen duidelijke kaders (zoals klimaat), maar met oog voor duurzame landbouw, dierenwelzijn en biodiversiteit. Zo ontstaat ruimte voor innovatie én vertrouwen.
 - Actieve inzet op natuurinclusieve landbouw. Door minder bestrijdingsmiddelen te gebruiken kunnen agrariërs bijdragen aan een veiligere leefomgeving en een sterkere natuur. D66 Houten zet daarom in op het helpen van agrariërs met omschakelen naar een landbouw die minder bestrijdingsmiddelen en meer biodiversiteit in ons buitengebied oplevert.
 - Ruimte voor nevenactiviteiten en recreatie. Denk aan boerderijwinkels, B&B's, picknickplaatsen of educatie voor scholen. Door ruimte te geven aan commerciële en recreatieve nevenactiviteiten, versterken we het verdienmodel én de levendigheid van het buitengebied. Ook hier geldt: duidelijke spelregels voor ondernemerschap en wederzijds vertrouwen.

GroenLinks/PVDA

De twee partijen gaan ook in Houten samen verder. Op de website vind je hun programma met de titel 'Samen vooruit voor een groen en sociaal Houten'. Klik [hier](#) als je het programma wilt lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN GROENLINKS/PVDA

- De voorkeur gaat uit naar bouwen binnen de Rondweg, zodat het buitengebied zoveel mogelijk groen blijft. Daarbij ligt de nadruk op leefbare en natuurinclusieve wijken, met oog voor bodem en water- systeem. Kleinschalige woningbouw in dorpen en transformatie van bestaande gebieden biedt kansen
- Ook het buitengebied krijgt een impuls. Door aansluiting op de Kromme Rijn Corridor, herstel van natuur en uitbreiding van recreatiegebieden zoals Nieuw Wulven ontstaat een netwerk van groene en blauwe verbindingen. Dit vergroot de biodiversiteit, versterkt het landschap en maakt het buitengebied aantrekkelijk voor mens, plant en dier
- De behoefte aan woningen geldt voor heel Houten. Voor 't Goy, Tull en 't Waal en Schalk- wijk in het bijzonder, zijn (kleinschalige) woningbouwprojecten langs de dorpsranden heel belangrijk om de dorpen leefbaar te houden. We zijn blij met inwonersinitiatieven waar- door een woningbouwproject als Kerkzicht is opgepakt
- De gemeente mag voorrang geven aan onze inwoners uit de kleine kernen voor sociale huurwoning in hun eigen dorp. Dat doen we al jaren en dat willen we behouden. Tegenwoordig mag de gemeente voorrang geven aan eigen inwoners en vitale beroepen bij nieuwe koopwoningen. Daar zijn we vóór, maar dan ook voor mensen met een smalle beurs. En het mag niet ten koste gaan van de doorstroming.
- GroenLinks-PvdA vindt dat arbeidsmigranten die werken in de gemeente Houten fatsoenlijk gehuisvest moeten zijn. Om misstanden te voorkomen, willen we dat de gemeente de vinger aan de pols houdt bij werkgevers en woningaanbieders.
- In het buitengebied komt er, als het aan GroenLinks-PvdA ligt, een doorgaand fietsroute- net dat aansluit op de routes in de bebouwde kom. We zetten ons ook in op een fietsroute rond de bebouwde kom die de bereikbaarheid naar omliggende gemeenten versterkt. De gemeente kan verder helpen met het verlenen van service aan fietsers, zoals service hubs met fietspomp en oplaadmogelijkheden en goede bewegwijzering. We willen graag dat bedrijven deelnemen aan de fiets stimuleringsprogramma's van de provincie zoals Goedopweg. De gemeente moet daartoe het initiatief nemen, bijvoorbeeld in samenwerking met het Houtens Ondernemersfonds
- Natuurinclusief beheren
 - We beschermen onze inwoners, het milieu en de natuur tegen bestrijdingsmiddelen. Toepassing hiervan in de land- en tuinbouw leidt tot gezondheidsrisico's en schade aan de biodiversiteit. We gaan alle pachtgronden van de gemeente onder natuur- en milieuvoorwaarden verpachten.
 - We benutten de mogelijkheden van de Omgevingswet om teelten, waarbij veel pesticiden worden gebruikt, te beperken. We stimuleren een natuurinclusieve landbouw waar minder mest en minder pesticiden gebruikt worden met subsidies. Het resultaat is een gezonde, leefbare omgeving waar iedereen plezier van heeft.
 - In landelijke gebieden is het slecht gesteld met de waterkwaliteit en de biodiversiteit. Dat geldt vooral voor de situatie op akkers en in weilanden. Daarom stimuleren we boeren om akkerranden in te zaaien met inheemse bloemen en om aan duurzaam natuurbeheer te doen. Ook stimuleren we bloemrijke, kruidenrijke graslanden en bermen langs de weg en kleine perken bij kruispunten. We willen dat de gemeente een speciaal maaibeleid hanteert (bijvoorbeeld sinusmaaien en na het bloeiseizoen maaien) om de biodiversiteit in bermen optimaal te stimuleren.
- GroenLinks-PvdA steunt initiatieven van Energierijk Houten, Impact! Houten en onze energiecoöperaties Opgewekt Houten en Duurzaam Eiland om groene stroom op te wekken en bijvoorbeeld een buurtbatterij te plaatsen. Om de continuïteit van deze initiatieven te waarborgen,

kijken we samen met de initiatiefnemers of we ze kunnen voortzetten met publiek geld. Ze dienen immers een breed maatschappelijk belang

- Lokale energie opwekken
GroenLinks-PvdA wil vaart zetten achter de uitvoering van de Regionale Energiestrategie voor de opwekking van groene, lokale energie. We ondersteunen de lokale energiecoöperaties met de exploitatie van duurzame opwekprojecten in lokaal eigendom die goed in ons landschap worden ingebed. We streven naar maximaal lokaal eigendom en de opbrengsten komen ten goede aan de gemeenschap. Voor een duurzame energiemix en het behalen van onze ambitie om Houten in 2040 energieneutraal te maken, kijken we actief naar kansen voor extra wind- en zonne-energie in regionaal verband. We sluiten deze projecten zo veel mogelijk aan bij bestaande infrastructuur. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor thermische energieopwekking bij bijvoorbeeld waterwinning.

Houten Anders

'Anders denken, samen doen!', met deze naam kun je het verkiezingsprogramma van deze partij downloaden van hun website. Klik [hier](#) voor de website.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN HOUTEN ANDERS

- In de kernen 't Goy, Schalkwijk en Tull en 't Waal luistert de gemeente heel goed naar de behoeftes die daar leven. De gemeenschappen in de kernen zijn tot veel in staat, zo heeft Mooi 't Goy laten zien en ook de plannen in de grote driehoek in Schalkwijk zijn met veel meedenken van inwoners tot stand gekomen. St. Leefbaarheid Tull en 't Waal is ook een visietraject gestart voor het dorp. De gemeente dient hier goed mee te luisteren en te faciliteren om zo passende woningbouw volgens de behoefte van Tull en 't Waal mogelijk te maken.
- Windenergie blijft een belangrijke bron van groene energie, en Houten levert al jaren een stevige bijdrage via de bestaande windparken. Maar de toekomst van wind vraagt om duidelijkheid, zorgvuldigheid en haalbare kaders. Daarom maken we een windvisie die helder beschrijft wat er in Houten wel én niet mogelijk is, en onder welke voorwaarden. Gezondheid, landschap en leefkwaliteit staan voorop. Er komen geen nieuwe grootschalige windlocaties zonder aantoonbaar lokaal draagvlak, waarbij alle gevolgen en belangen goed uitgewerkt zijn. De windvisie geeft inwoners, ontwikkelaars en de gemeenteraad duidelijkheid over het vervolg, inclusief de toekomst van Windpark Houten en mogelijke doorontwikkeling van bestaande locaties.
- Biodiversiteit en circulariteit worden geen losse projecten, maar vaste onderdelen van gemeentelijk beleid. In nieuwe beplanting gebruiken we alleen nog gifvrije inheemse soorten die passen bij de Houtense bodem en het klimaat. Met de agrarische sector maken we afspraken over natuur inclusieve landbouw, zodat boeren kunnen blijven ondernemen op een manier die goed is voor bodem, water en natuur.
- Leefbaarheid en snelheid in de kernen
In alle kernen en wijken binnen de Rondweg staat leefbaarheid voorop. Zwaar verkeer hoort niet thuis in dorpen als 't Goy en Schalkwijk of in woonwijken rond de Rondweg. Daarom houden we doorgaand verkeer weg uit deze gebieden en zorgen we dat snelheidsregels daadwerkelijk worden nageleefd. 30 kilometerzones worden ook echt zo ingericht dat 30 kilometer per uur logisch én voelbaar is. Op 50- kilometerwegen voeren we actieve snelheidscontrole uit, zodat de verkeersveiligheid niet afhankelijk is van goed gedrag alleen. Buiten de bebouwde kom geldt op wegen zonder vrij liggend fietspad een maximumsnelheid van 60 km/h. We maken een lange termijnplan voor fietsverbindingen buiten bebouwde kom. Vrij liggende fietspaden hebben de voorkeur. Dit moet financieel echter wel te verantwoorden zijn. Vooral in 't Goy pakken we structureel de verkeersdruk aan, zodat inwoners weer rust en veiligheid in hun directe omgeving ervaren. Bij elk nieuw plan — groot of klein — kijken we naar verkeersveiligheid en leefbaarheid als basisvoorwaarden, niet als sluitpost.
- Leefbaarheid in kernen en wijken
 - Geen extra zwaar verkeer door dorpen.
 - Echte 30 km-zones met inrichting én handhaving.
 - Structurele aanpak verkeersdruk 't Goy.

ITH

'Inwoners voortaan vooraan!' Met dit motto heeft ITH het verkiezingsprogramma 2026-2030 opgesteld. Klik [hier](#) als u het hele verkiezingsprogramma wilt lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN ITH

- Trotse kernen Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal
 - Snelle en doelgerichte uitwerking van de Agenda Buitengebied
 - Alleen kleinschalige nieuwbouw met voorrang voor eigen inwoners
 - Behoud dorpse karakter en de natuur, geen grootschalige evenementen
 - Behoud leefbaarheid en school Mozaïek in Tull en 't Waal
- ITH stelt als centraal uitgangspunt voor goede besluitvorming dat de inwoners van Houten, Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.
- Koester de kernen
Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal zijn kleine kernen met hun eigen karakter en sterke gemeenschappen. De Inwonerspartij wil hun dorpse schaal behoudend beschermen, dit betekent dus geen grootschalige nieuwbouw of megagelegenheden die de leefbaarheid of karakter aantasten. Wel steunen we kleinschalige, gefaseerde woningbouwprojecten die passen bij de schaal en het draagvlak in de dorpen.
- Volwaardige partners
Lokale stichtingen of dorpsorganisaties (zoals Mooi 't Goy en Leefbaarheid Tull en 't Waal) zijn volwaardige gesprekspartners. De gemeente dient deze organisaties vroeg en structureel te betrekken bij plannen en uitvoering. De kennis van deze stichtingen en dus de inwoners van de kleine kernen moeten actief en beter benut worden bij ontwikkeling en uitvoering.
- Passende woningbouw met voorrang voor inwoners uit buitengebied
De afgelopen periode heeft de Inwonerspartij zich wederom ingezet voor het buitengebied onder meer door de voorgenomen villa's bij de Kaaidijk tegen te houden, waardoor er geen fragmentatie in het buitengebied plaats heeft gevonden. Daarnaast hebben we samen met inwoners geïnvesteerd in passende nieuwe woningen, zodat inwoners uit het buitengebied de kans wordt geboden om in het buitengebied te blijven wonen. Mooie resultaten zijn ook de dorpsvisie Tull en 't Waal die Stichting Leefbaarheid Tull en 't Waal heeft geïnitieerd, de voorgenomen plannen vanuit Stichting Mooi 't Goy in de projecten Kerkzicht en Kerkbrink alsmede de voorbereidingen rondom de bouw van 150 woningen in de Grote Driehoek in Schalkwijk. Daarbij wil de Inwonerspartij zich inzetten om inwoners uit Tull en 't Waal, 't Goy en Schalkwijk voorrang te verlenen bij toewijzingen van woningen in hun dorpen. Daarnaast dienen mogelijkheden tot splitsingen van woningen dan wel het bouwen van een extra woning op eigen grond verruimd te worden om daarmee ouders de mogelijkheden te bieden aan hun kinderen om eigen woonruimte te hebben. Ook zal in het buitengebied meer de mogelijkheden van lokale zorg en zorgwoningen moeten worden verkend met oog op de vergrijzing.
- Snelle aanpak knelpunten
Sommige locaties vragen om een spoedige actie, bijvoorbeeld de situatie van illegale bedrijfsvoering aan het Groenedijkje. De Inwonerspartij dringt aan op snelle handhaving en herontwikkeling. We pleiten ervoor dat er geen industriële op- en overslag plaats vindt in de kern, vermindering van zwaar verkeer. Dit proces moet worden uitgevoerd in nauw overleg met de inwoners, maar met snelheid. Daarnaast wil de Inwonerspartij meer aandacht voor verkeersknelpunten, zoals de ontsluiting van de wijk De Jonkheer Ramweg bij de woningbouw in de Grote Driehoek. Deze weg is nu erg druk en gevaarlijk en de Inwonerspartij vraagt aandacht voor de ontsluiting van de school binnen deze plannen. Ook wil de Inwonerspartij de maximumsnelheid op de Beusichemseweg verlagen naar maximaal 50 km per uur en door middel van permanente flitspalen de handhaving ervan borgen.

- Behoud voorzieningen
Lokale voorzieningen zijn essentieel voor de leefbaarheid. ITH zet zich in voor behoud en versteking van sport-, zorg- en ontmoetingsvoorzieningen. Ook is het behoud van de basisschool in Tull en 't Waal een prioriteit. De Inwonerspartij wil blijvend investeren in de leefbaarheid van het buitengebied. Maximale inspanningen zijn nodig om het Mozaïek in Tull en 't Waal te behouden en daarmee het verankeren van goed onderwijs in de lokale gemeenschap waar een belangrijke functie vanuit gaat binnen het dorp Tull en 't Waal. Cijfers vanuit Dienst Uitvoering Onderwijs laat zien dat de komende jaren een stijging in het aantal leerlingen is te verwachten. De Inwonerspartij wil te allen tijde voorkomen dat de school wordt opgeheven en derhalve vanuit leefbaarheid de mogelijkheden bezien om te komen tot een multi-functionele ruimte, waarin ook onderwijs wordt gegeven. Het Mozaïek vervult een cruciale rol binnen Tull en 't Waal en dat dient behouden te blijven. Ook wil ITH de mogelijkheden verkennen om de revitalisering van Dorpshuis De Ploeg te faciliteren vanuit de gemeente. Verder wil de Inwonerspartij dat de gemeente samen met de inwoners van Schalkwijk komt tot duurzame bestemming van H. Michaëlkerk, zodat deze (in welke vorm dan ook) haar waarde kan behouden voor Schalkwijk, bijvoorbeeld met sociaal-maatschappelijke en/of culturele invulling.
- Agenda Buitengebied
Er moet vaart worden gemaakt met de uitvoering van de Agenda Buitengebied. Voor het opstellen van deze agenda hebben vele inwoners, agrariërs, landgoedeigenaren, recreatieondernemers en natuurorganisaties hun tijd en kennis ingezet. Deze brede participatie verdient respect, maar vooral ook resultaat. Het is nu van groot belang dat de plannen daadwerkelijk worden uitgevoerd, zodat de Agenda Buitengebied niet slechts op papier blijft bestaan, maar zichtbaar wordt in de leefomgeving. ITH wil dat het buitengebied een plek blijft waar landbouw, natuur, recreatie en wonen in balans zijn. Dat betekent dat agrariërs perspectief moeten krijgen op een duurzame toekomst, waarbij innovatie en verduurzaming worden ondersteund. Initiatieven die bijdragen aan de beleving van het buitengebied — zoals boerenwinkels, landwinkels of kleinschalige recreatie — krijgen waar mogelijk ondersteuning. Daarnaast dient spoedig werk te worden gemaakt van project Schootsveld in het kader van de regeling Agrarische Structuur Versterking (ASV). Deze win-win-situatie voor het buitengebied vraagt om prioriteit. Het is noodzakelijk dat de gemeente een duidelijke uitvoeringsplanning publiceert voor de Agenda Buitengebied, dat voortgang regelmatig wordt gemonitord en dat inwoners en ondernemers inzicht krijgen in de stappen die worden gezet. Alleen zo blijft het vertrouwen in de samenwerking behouden en krijgt het buitengebied de ontwikkeling die samen tot stand is gebracht.
- Rust in het buitengebied: geen grootschalige evenementen
Het buitengebied van Houten is een uniek en waardevol gebied waar landbouw, natuur, recreatie en kleine gemeenschapshuizen naast elkaar bestaan. ITH zet zich ervoor in dat dit karakter behouden blijft en dat de rust, veiligheid en natuurkwaliteit worden versterkt. De Inwonerspartij staat geen grootschalige evenementen toe in het buitengebied. De rust, openheid en intieme sfeer zijn een kernkwaliteit die beschermd moet worden. Het buitengebied is geen locatie voor massale festivals of grootschalige activiteiten die leiden tot geluidsoverlast, verkeersdrukte of schade aan natuur en landbouw. Daarnaast moet er gericht worden opgetreden tegen overlast van motoren op de dijk. De Inwonerspartij wil dat hier actief wordt gehandhaafd en dat verkeersmaatregelen worden onderzocht om de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren.
- Geen windmolens in het Buitengebied
De Inwonerspartij spreekt zich nadrukkelijk uit tegen het plaatsen van windmolens in het buitengebied van Houten. Het open landschap, de waardevolle natuur en de landelijke woonomgeving zijn niet geschikt voor grootschalige windturbines. De visuele impact, geluidsoverlast en slagschaduw zouden de leefkwaliteit van bewoners aantasten en de natuur verstoren. Bovendien staat de bouw van windmolens op gespannen voet met de kernkwaliteiten die het buitengebied juist zo bijzonder maken: rust, openheid en landschapsschoon. ITH ziet mogelijk wel kansen in het initiatief van Mooi 't Goy voor het plaatsen van kleine windmolens.
- Natuur en recreatie in balans
Het Eiland van Schalkwijk en de omliggende gebieden hebben grote natuur- en cultuurhistorische waarde. De Inwonerspartij wil deze waarden behouden en versterken. Weidevogelgebieden worden actief beschermd en natuurgebieden mogen niet onder druk komen te staan door

recreatie of bebouwing. Tegelijkertijd ziet ITH dat het buitengebied een geliefde plek is om te wandelen, fietsen, sporten en ontspannen. Daarom wordt recreatie zorgvuldig en kleinschalig ingepast, met respect voor de rust en de ecologische draagkracht. Er moeten meer veilige en aantrekkelijke wandel- en fietsverbindingen komen, betere informatievoorziening voor bezoekers en extra afvalvoorzieningen om zwerfafval tegen te gaan. De inwonerspartij ondersteunt initiatieven die bijdragen aan natuurbeleving, erfgoededucatie of lokale voedselproductie, zolang deze passen binnen de karakteristiek en draagkracht van het landschap.

- Deeltijdse dorpsondersteuning
Schalkwijk, Tull en 't Waal en 't Goy draaien op de kracht van actieve inwoners en vrijwilligers. De inwonerspartij ziet dat deze vrijwilligers vaak veel werk moeten verrichten om projecten van de grond te krijgen en in stand te houden. Daarom ondersteunen wij een pilot met deeltijdse, professionele dorpsondersteuning. Deze ondersteuning helpt bij projectorganisatie, subsidieaanvragen, communicatie en afstemming met de gemeente, zodat initiatieven sneller, zorgvuldiger en met minder druk op vrijwilligers kunnen worden uitgevoerd. Hiermee worden dorpsprojecten duurzaam versterkt en blijft de sociale samenhang in de dorpen behouden.
- Daarnaast pleiten we voor betere verlichting en duidelijke markeringen op fietsroutes rond 't Goy, Schalkwijk, Tull en 't Waal.
- In lijn met de Milieu Werkgroep Houten streeft ITH naar anders omgaan met voedsel. Niet alleen vanuit het oogpunt dat dit leidt tot vermindering van broeikasgasemissies, maar ook vanuit het perspectief van dierenwelzijn. ITH wil biologische producten stimuleren evenals streekeigen voedsel. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg van voedselbossen zoals voor hazelnoten en walnoten. De gemeente moet volgens de Inwonerspartij voedselbossen, buurtmoestuinen, volkstuinen en moestuinen stimuleren, ook voor de bewoners van seniorenwoningen en -complexen. Ook zal de gemeente bij winkel(ketens) de verkoop van biologische producten moeten stimuleren. ITH wil tevens de fairtrade gedachte van Houten stimuleren.

NatúúrlijkHouten

Deze partij deed in 2022 voor het eerst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. Het tweede verkiezingsprogramma kreeg de titel 'Samen verder bouwen'. Je moet twee keer klikken voor het volledige programma. Eén maal op het [programma](#) zelf en nog een keer om daarbij ook de [ambities](#) te lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN NATÚÚRLIJKHOUTEN

- NatúúrlijkHouten vindt dat kinderen dicht bij huis, lopend of met de fiets, naar school moeten kunnen. Daarom vragen we aandacht voor de verkeerssituaties en veiligheid rondom scholen. We pleiten voor passende schoollocaties per wijk. Bij voorkeur niet versnipperd over meerdere panden (zoals nu bij De Bijenkorf). En elke kern, ook in Tull en 't Waal, een volwaardige basisschool. Sluiting mag pas aan de orde zijn nadat is gekeken naar combinatiemogelijkheden. Bijvoorbeeld een integraal kindcentrum, opvang of dorpsfunctie. Want goed onderwijs begint met bereikbaarheid, veiligheid en samenhang.
- Nabuurschap makkelijk maken.
In 2030 is één duidelijk aanspreekpunt (buurtcoach) die zonder veel papierwerk makkelijk kleine voorzieningen kan regelen voor activiteiten.
- In 't Goy en Schalkwijk zijn nieuwe uitbreidingsplannen tot stand gekomen, met veel inbreng van de eigen inwoners:
 - in 't Goy krijgt plan Kerkzicht 54 woningen;
 - in Schalkwijk is project Wickegaard inmiddels afgerond;
 - het plan voor 154 woningen in de Grote Driehoek krijgt nu echt vorm
- Recreatie op het Eiland van Schalkwijk versterkt
De recreatiemogelijkheden zijn verbeterd met nieuwe bewegwijzerde wandelroutes en klompenpaden, waardoor het gebied aantrekkelijker is geworden voor inwoners en bezoekers
- Dorpen en agrarische bedrijvigheid
In Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal floreert de agrarische sector van oudsher, met name de fruitteelt. Hier zijn ook kleinere MKB-bedrijven gevestigd die passen bij de schaal van de dorpen en vaak gelieerd zijn aan de agrarische sector. Deze bedrijven zijn van groot belang voor de leefbaarheid. Bedrijven die fors willen uitbreiden, vinden hun plek bij voorkeur op de grotere bedrijventerreinen in de kern van Houten. Met uitzondering van agrariërs en fruittelers.
- Buitengebied: samen bouwen aan een vitaal landschap
Het buitengebied van onze gemeente is van onschatbare waarde. Met karakteristieke dorpen als Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal, vruchtbare landbouwgronden, bloeiende fruitteelt, cultureel erfgoed en de rivier de Lek als prachtig landschapselement, is dit gebied uniek in zijn soort.
- NatúúrlijkHouten staat voor het behoud én de versterking van dit waardevolle landschap. Wij zien het buitengebied als een plek waar mensen prettig wonen, boeren duurzaam ondernemen, bezoekers ontspannen in het groen, natuur zich kan ontwikkelen en lokaal voedsel wordt geproduceerd. Samen zorgen we ervoor dat het buitengebied toekomstbestendig blijft. Voor bewoners, ondernemers én de generaties na ons.
Bij NatúúrlijkHouten geloven we in de kracht van nabuurschap, tussen agrariërs onderling én tussen boeren en inwoners. Onze agrariërs zijn onmisbaar, zij leveren grondstoffen en beheren een groot deel van ons landschap. Daarom verdienen zij de ruimte om hun bedrijf duurzaam te runnen, met een gezonde economische basis
- De afgelopen vier jaar hebben we belangrijke stappen gezet om het buitengebied van Houten te versterken en te vergroenen. Met trots blikken we terug op deze resultaten:
 - De Agenda Buitengebied is vastgesteld door de gemeenteraad: een stevige basis voor toekomstgericht beleid.
 - Voor Kerkzicht in 't Goy zijn plannen opgesteld.

- De plannen voor de Grote Driehoek in Schalkwijk zijn verder uitgewerkt. Deze resultaten laten zien wat er mogelijk is als inwoners, organisaties en gemeente de handen ineenslaan. En we zijn nog lang niet klaar.
- De toekomst van ons buitengebied begint met duidelijke keuzes. De Agenda Buitengebied biedt daarvoor het fundament; nu is het tijd voor uitvoering.
 - Wij zetten in op natuurlijke groei van Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal. Zoals via de Grote Driehoek in Schalkwijk en Kerkzicht in 't Goy.
 - Tegelijkertijd zeggen we duidelijk: geen grootschalige bebouwing of bedrijvigheid in het buitengebied.
 - Dorpen met karakter verdienen maatwerk. Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal zijn stuk voor stuk uniek. Ze verdienen een eigen plek in het gemeentelijk beleid, met aandacht voor hun specifieke wensen en uitdagingen.
 - Wij geloven in maatwerk en betrokkenheid. Want wie weet beter wat een dorp nodig heeft dan de bewoners zelf? Daarom steunen we kleinschalige, lokale initiatieven die bijdragen aan leefbaarheid, duurzaamheid en sociale samenhang in onze kernen. We werken actief samen met Stichting Mooi 't Goy, Stichting Leefbaarheid Tull en 't Waal en coöperatie Duurzaam Eiland. Samen zorgen we ervoor dat deze dorpen vitaal blijven, nu en in de toekomst.
 - Wij geloven in een toekomst waarin land- en tuinbouw in balans is met natuur en landschap. Boeren en tuinders zijn daarin onmisbaar; zij zorgen voor voedsel én beheren een groot deel van ons buitengebied. De afgelopen jaren zijn er mooie stappen gezet om de lokale fruitteelt te verduurzamen. De waterkwaliteit is sterk verbeterd, met nauwelijks nog overschrijdingen van de normen. Er wordt volop geïnvesteerd in innovaties om emissies vanaf het erf te beperken.
 - Wij waarderen deze inzet en blijven de verdere ontwikkeling van een toekomstbestendige fruitteelt actief stimuleren.
 - We steunen lokale initiatieven die de omslag naar duurzame en natuurinclusieve landbouw mogelijk maken.
 - We zetten daarbij in op projecten die bewoners actief betrekken, de biodiversiteit versterken en boeren een toekomstbestendig verdienmodel bieden.
 - De komende jaren staan we voor een grote verandering. Naar verwachting stopt 1/3 van de boeren binnen 5 jaar. Dat is ingrijpend, maar het biedt ook kansen. Door samen te werken met boeren, grondeigenaren, inwoners en maatschappelijke organisaties kunnen we deze transitie zorgvuldig begeleiden. Onze inzet is om vrijkomende gronden te beschermen tegen schaalvergroting, verrommeling en grootschalige bebouwing. Deze gronden gaan we benutten voor natuurontwikkeling, landschapsversterking en een nieuwe generatie duurzame landbouw. We zien hierbij volop kansen voor samenwerking met partijen als LTO, NFO, het Waterschap Stichtse Rijnlanden, en boer-burger verbindende initiatieven zoals Herenboeren, Land van Ons en sociale voedseltuinen.
 - Fietsroutenet voor het buitengebied
In de Omgevingsvisie komt een vastgesteld Fietsroutenet. Dit netwerk toont alle doorgaandefietsroutes, inclusief doorfietsroutes en de aansluitingen op routes binnen de bebouwde kom.
- Veiligheid buiten de bebouwde kom
Op wegen buiten de bebouwde kom zonder vrijliggend fietspad, blijft de maximumsnelheid 60 km/u. We onderzoeken of drukke fietsroutes met gemengd verkeer, zoals scholierenroutes, kunnen worden ingericht als fietsstraat met een lagere snelheid.
- Voorzieningen in de dorpen
Ook in Schalkwijk, Tull en 't Waal en 't Goy stimuleren we de aanwezigheid van winkels, pakketpunten en scholen. Zo maken we het makkelijker om de fiets te gebruiken en groeit het aandeel duurzame verplaatsingen ook in het buitengebied
- Verkeersveiligheid in 't Goy
We willen extra aandacht voor de verkeersveiligheid in 't Goy. Samen met bewoners en experts kijken we hoe we het sluijperverkeer door het dorp kunnen verminderen.

- Lokale energie-initiatieven, verenigd in de Energietafel, werken intensiever samen met de gemeente. Dankzij hun inzet en die van vele vrijwilligers zijn er duurzame projecten gerealiseerd in Houten, Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal. Steun van de gemeente was hierbij noodzakelijk.
- We houden de deur open voor extra windenergie, maar omdat Houten met twee windparken al een flinke bijdrage heeft geleverd, kijken we daarom eerst in regionaal verband wat verder mogelijk en nodig is.
- Buitengebied.
Voor het buitengebied kijken we samen met coöperatie Duurzaam Eiland en drinkwaterbedrijf Vitens naar de mogelijkheden van thermische energie uit drinkwater.

SGP

Het programma van de SGP kreeg de naam 'Koersvast'. Klik [hier](#) als je het hele programma wilt lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN DE SGP

- De inwoners van Tull en 't Waal, Schalkwijk en 't Goy verdienen meer betrokkenheid vanuit het gemeentehuis, want de kernen vormen een uniek onderdeel van Houten. Dat moeten we koesteren en versterken. Wij blijven ons maximaal inspannen voor het mooie buitengebied van Houten
- Dankzij het landelijke en dorpse buitengebied kent Houten veel agrarische ondernemers, groen en natuur, en hechte leefgemeenschappen. Dit wordt steeds waardevoller in onze provincie, waar de verstedelijking verder toeneemt. De kernen vormen een uniek onderdeel van Houten. Wij waarderen en staan voor het buitengebied, zo strijden wij bijvoorbeeld voor de school in Tull en 't Waal.
- Houten is geen stadse gemeente en mag geen ondergeschikt onderdeel worden in een 'metropoolregio Utrecht'. Het Houtens grondgebied tussen Houten, Nieuwegein en Utrecht blijft in onze plannen een groene buffer, waar geen verstedelijking plaatsvindt.
- Een belangrijk uitgangspunt is de woningtoewijzing. Voor de vitaliteit en leefbaarheid van de kleine kernen is het belangrijk dat mensen met binding met het dorp voorrang krijgen. Denk aan jongeren die in het dorp zelfstandig willen gaan wonen en ouderen die binnen de kern doorstromen. Het experiment in 't Goy, waarbij Goyenaren ook bij koopwoningen voorrang krijgen, zien we als model voor Tull en 't Waal en Schalkwijk.
- OV- en fietsverbindingen in het buitengebied worden verbeterd, met prioriteit voor het fietspad tussen 't Goy en de Goyerbrug.
- Steun van sociale initiatieven die betrokkenheid en omzien naar elkaar vergroten.
- Behoud dorpse sfeer
- Actieve ondersteuning van vrijwilligerswerk.
- Houten en het buitengebied met de kernen Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal kunnen niet zonder elkaar. Zonder het buitengebied zou Houten echt iets missen, en andersom ook. Dankzij het landelijke en dorpse buitengebied kent Houten een groot grondgebied met agrarische ondernemers, heel veel groen en natuur, veel openheid, en dorpse en hechte leefgemeenschappen in de dorpen. Dit wordt steeds waardevoller in onze provincie, waar de verstedelijking verder toeneemt, en er heel veel 'maatschappelijke opgaven' op het buitengebied worden geprioriteerd. De Agenda Buitengebied moet snel voorzien worden van een uitvoeringsprogramma om het buitengebied te beschermen én te ontwikkelen. Er mogen dan minder mensen wonen in het buitengebied dan in de kern Houten, maar dat betekent niet dat de gemeente minder voor deze mensen kan betekenen.
- Meer aandacht voor de kleine kernen:
 - De kleine kernen krijgen een dorpsbudget
 - Samenhang in beleid is nodig, ontwikkelingen hangen met elkaar samen. We kunnen niet alle opgaven die 'neerslaan' in het landelijke buitengebied prioriteit geven, zoals landbouw, recreatie, natuur en energie. Waar ontwikkelingen hand in hand gaan, is dat goed. Waar het knelt, staat het agrarische karakter van het buitengebied voorop.
 - Behoud en ondersteuning van dorpshuizen De Ploeg in 't Goy, De Wiese in Schalkwijk en 't Gebouw in Tull en 't Waal. Woningbouw in de kernen is nodig, en moet passen bij wensen en schaal van de dorpen.
 - Ook in de volgende collegeperiode komt er een wethouder met de kleine kernen in zijn/haar portefeuille.
 - Actief steun aan openhouden van scholen in kleine kernen. Ook de aanwezigheid en toegankelijkheid van sportvoorzieningen verdient aandacht.
- Inwoners van onderop bij plannen betrekken
 - Inloopsprekuren buitengebied
 - Ambtenaren brengen regelmatig een bezoek aan het buitengebied

- Structureel overleg met de dorpsraden/dorpsvertegenwoordigers
 - De dorpsraden zijn gesprekspartner voor de gemeente en worden prominenter betrokken bij ontwikkelingen die de kernen raken.
- Agenda Buitengebied uitvoeren
 - De Agenda bevat de inhoudelijke visie en richtlijnen voor het buitengebied, en wordt ook als zodanig gehanteerd bij het afwegen van ontwikkelingen\
 - De Agenda wordt snel voorzien van uitvoeringsprogramma met daarin aandacht voor capaciteit, planning en financiële middelen
- Voor de boeren
 - Het buitengebied blijft in hoofdzaak agrarisch gebied. Boeren zijn welkom in onze gemeente, en worden gewaardeerd voor de voedselproductie, waarde voor het cultuurlandschap, en beheer van het landschap en natuur
 - Bij de uitvoering van het Utrechts Programma Landelijk Gebied staat de gemeente nadrukkelijk naast haar de agrariërs en houdt een vinger aan de pols. We zijn kritisch op bovenwettelijke maatregelen.
 - De historie van Houten hangt samen met fruitteelt, dat maken we meer zichtbaar bij het vormgeven aan de identiteit van Houten. Iedere schoolklas gaat een keer fruitplukken of een boerderij uit onze gemeente bezoeken.
 - Houten is een van oorsprong agrarische gemeente. Boerenfamilies stonden aan de wieg van het Houten zoals we dat nu kennen. De vele boerenbedrijven in het buitengebied onderstrepen dat, maar ook binnen de Rondweg zijn hier nog allerlei verwijzingen naar. De boeren zijn onze voedselvoorzieners, daar zijn wij trots op. De sector neemt zijn verantwoordelijkheid in verduurzaming, de gemeente ondersteunt dit.
 - Er komt een wethouder voor agrarische zaken.
 - De gemeente gaat meer waardering uitstralen voor de agrarische sector.
 - De gemeente voert een uitnodigend en positief beleid voor boeren en tuinders om deze voedselvoorzieners te behouden.
 - Geen opgeheven vingertjes, maar samenwerken aan verduurzaming en bestaanszekerheid.
 - We willen zoveel mogelijk voorkomen dat agrarische gronden aan hun agrarische functie onttrokken worden.
 - De producten uit onze eigen gemeente en regio (streekproducten) krijgen meer aandacht.
 - Agrariërs die de openbare ruimte mede in stand houden krijgen daarvoor steun en waardering.
 - De gemeente heeft een welwillende houding ten opzichte van functieverandering omdat dit bij kan dragen aan toekomstperspectief voor boerenbedrijven.
 - Het is belangrijk dat consumenten weten waar hun eten vandaan komt en hoe dit geproduceerd wordt. Daarom verdienen initiatieven als 'Krommerijn boert en teelt bewust' een steun in de rug.
 - In het Ondernemersfonds wordt actief stem gegeven aan belangen van agrariërs.
- Bouwen
 - Mensen met binding met een van de kleine kernen krijgen voorrang bij woningtoewijzing, binnen de bestaande mogelijkheden daarvoor. De succesvolle pilot kernbinding in 't Goy wordt zo mogelijk ook toegepast bij bouwplannen in Schalkwijk en Tull en 't Waal.
 - Betaalbaar bouwen voor Schalkwijkse starters is belangrijk, evenals dat we zorgen voor doorstroommogelijkheden voor ouderen (incl. woonzorginitiatieven)
 - Woningbouw gaat gepaard met visie. We doen niet aan knellende postzegelprojecten. Dus niet teveel woningen op een te klein stuk grond, en bij grot aantallen gefaseerd bouwen.
 - Behoud van de unieke structuur van het landschap en de dorpen, de lintbebouwing.
- Verkeer en vervoer
 - Verkeer in het buitengebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van agrarische voertuigen. Daar moet ook ruimte voor zijn en blijven.
 - De kwaliteit van wegen moet op orde blijven en er dient ruimte te komen voor verkeersmaatregelen op plekken waar te hard wordt gereden.
 - De kwaliteit van de openbare ruimte (trottoirs, groenonderhoud, openbare werken wordt vergelijkbaar met binnen de Rondweg

- Energie
 - Voor de energietransitie wordt al snel gekeken naar het buitengebied. Daar liggen ook zeker kansen. Maar niet door het buitengebied verder op te vullen met zonnevelden en windmolens.
 - Het aan elkaar koppelen van bedrijven met energieoverschot en energiebehoefte is positief. En er is ruimte voor boerenwindmolens.
 - Zonnevelden alleen op niet agrarische grond, zodat het niet ten koste gaat van vruchtbare landbouwgrond.
- Bedrijvigheid
 - Er moet snel beleid komen voor zogeheten 'vrijkomende agrarische bebouwing'. Als het past in de omgeving en niet ten koste gaat van burens of bestaande bedrijven moet er in leegstaande schuren beperkt ruimte zijn voor kleinschalige bedrijvigheid die niet direct agrarisch is
- Recreatie
 - Het buitengebied is een heerlijk gebied om te recreëren. Daar blijft ruimte voor, zolang de recreatie past bij het karakter van het buitengebied: dus zonder geluidsoverlast of enorme verkeersdruk.
 - De UNESCO-werelderfgoedstatus voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie is bijzondere eervol, en ook waardevol, want geschiedenis moeten we levend houden. Daarbij vinden we het als SGP-Houten wel van belang dat dit ontwikkelingen in de omgeving van de Nieuwe Hollandse Waterlinie niet volledig op slot zet, er moet ook ruimte blijven om te ondernemen en te ontwikkelen. Dat begint bij het helder in kaart brengen van de formele rechten en plichten die samenhangen met de UNESCO- status, en iedereen voor wie dit consequenties heeft duidelijk te informeren en te betrekken.
 - Voor een initiatief zoals de Herenboeren moet ruimte zijn in Houten, een mooie manier om mensen te betrekken bij de voedselproductie. Wel is het belangrijk dat bij een mogelijke locatie zorgvuldige afstemming met de omgeving plaatsvindt voordat een besluit genomen wordt over die locatie
- 't Goy
 - Samen met het dorp werken aan hun agenda voor de toekomst, waarbij het dorp een 'bloeizone' is
 - Verbeteren verkeersveiligheid Beusichemseweg
 - Permanente campagne tegen te hard rijden
 - Versneld aanleggen vrijliggend fietspad tussen 't Goy en Goyerbrug
 - We zijn trots op de vele fruittelers in het dorp, daar moet meer waardering voor komen Als bedrijven zich ergens illegaal vestigen, dient de gemeente strakker te handhaven
 - Plan Kerkzicht voortvarend tot snelle bouw brengen
 - Steun voor plan Kerkbrink als volgende dorpsontwikkeling
 - Een passende invulling vinden voor de katholieke kerk, die past bij het karakter en de betekenis van het kerkgebouw
 - De Ploeg als kloppend hart van het dorp verder laten ontwikkelen
 - Wandelpad verder onder de aandacht brengen
 - Een nieuw schoolgebouw voor de basisschool in 't Goy
- Wij willen geen grote windmolens erbij in Houten.
- Wel moet er meer ruimte komen voor kleine windmolens op eigen erf, hier wordt ook beleid voor ontwikkeld.

Volt

Volt doet voor de eerste keer mee met de gemeenteraadsverkiezingen in Houten. Het programma van deze nieuwkomer kreeg de titel 'Houten kan beter' mee. Klik [hier](#) als je het programma wilt lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN VOLT

- Bij woningbouw en infrastructuur is duurzaamheid de norm en in het buitengebied zetten we in op natuur inclusieve landbouw.
- Bouw aan vitale dorpen met karakter
Volt koestert de eigenheid van Tull en 't Waal, 't Goy en Schalkwijk. Dorpen met een sterk hart en een hechte gemeenschap. Samen met provincie, ondernemers en inwoners sluiten we 'dorpendeals' om onderwijs, wonen en duurzaamheid te versterken. Zo bouwen we aan dorpen waar mensen elkaar kennen, kunnen blijven wonen en samen de toekomst vormgeven.

VVD (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie)

De VVD koos voor hun programma de titel 'Dóór voor Houten. Doen wat nodig is'. Als je [hier](#) klikt kun je het hele programma lezen.

HET BUITENGEBIED EN 'T GOY IN HET PROGRAMMA VAN DE VVD

- Veilige fietspaden in het buitengebied.
- 1% van de begroting wordt samen met inwoners uitgegeven
- Zorg bereikbaar en dichtbij de inwoner
- Meer ruimte voor agrariërs en zzp'ers
- Geen windturbines erbij
- Duurzame energie importeren

- Trots op onze kernen
 Wonen in de gemeente Houten is een voorrecht. Met ruim 50.000 inwoners leven, werken en recreëren we in een unieke gemeente in Nederland. Waarbij Houten, ondanks de grootte, zijn dorpse identiteit heeft behouden. En waar we trots mogen zijn op onze kernen in het buitengebied. De VVD zet zich in voor het behoud van die dorpse identiteit. We koesteren de rijke cultuur en historie van onze dorpen. Net zo belangrijk vinden we de sociale verbondenheid die in onze gemeenschap leeft van actieve verenigingen tot het omzien naar elkaar. Tegelijkertijd blijven we ons inzetten voor goede voorzieningen in alle dorpen, zodat onze gemeente aantrekkelijk blijft voor zowel huidige bewoners als nieuwkomers, jong en oud, met uiteenlopende achtergronden. Met die betrokkenheid en overtuiging richt de VVD zich de komende jaren op concrete speerpunten per kern

- Specifieke speerpunten't Goy
 - Meer ruimte en support voor lokale ondernemers, zoals fruittelers, landbouwers horeca, etc.
 - Geen ruimte voor grote distributiebedrijven in 't Goy.
 - Meer ruimte voor lokale bouw initiatieven, zoals Kerkzicht en Kerkbrink.
 - Voorrang eigen inwoners bij bouwen.
 - Inzetten op een leefbaar 't Goy door eigen inwoner initiatieven ondersteunen.
 - Aanpakken aansluiting Beusichemseweg en het Oostromsdijkje op rondweg in 2026.
 - Verbeteren van de Beusichemseweg.
 - Veilig en vrijliggend fietspad tussen 't Goy en Houten en 't Goy en Wijk bij Duurstede.
 - Fietspaden goed verlicht en heel.
 - Asfalt op de Goyerbrug vernieuwen.
 - Betere aanpak te hard rijden door dorpskern, zoals op de Beusichemseweg en de Tuurdijk, ter hoogte van de Landwinkel, etc.
 - Onderzoeken hoe sluipt- en vrachtverkeer vanuit Wijk bij Duurstede voorkomen kan worden.
 - Eerlijkere verdeling van duurzame opwek, dus 't Goy helpen bij verduurzamen.
 - Gelijke verdeling subsidie sportverenigingen.
 - Verbeteren van bereikbaarheid bij winters weer.

10 Hoe stemden 't Goy en Houten in 2022?

Alhoewel resultaten uit het verleden niets zeggen over de toekomst, en zeker niet bij verkiezingen, is het toch leuk om even terug te kijken.

De uitslag in 2022 in 't Goy

In 2022 plaatste Stichting Mooi 't Goy in week 11 een weekbericht waarin de Goyse uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bekend werd gemaakt. In dat jaar deed Volt nog niet mee en waren GroenLinks en PvdA nog twee partijen. Om de vergelijking met de uitslag 2026 straks goed te kunnen maken, hebben we deze 'nieuwe' partijen nu alvast wel opgenomen.

't Goy	STEMMEN	In %
1. SGP	113	33,9
2. ITH	63	18,9
3. VVD	61	18,3
4. CDA	37	11,1
5. GroenLinks/PvdA*)	21	6,3
6. NatúúrlíjkHouten	13	3,9
7. D66	11	3,3
8. ChristenUnie	10	3,0
9. Houten Anders	4	1,2
Volt *)	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	333	100

De uitslag in heel Houten in 2022 (inclusief buitengebied)

Houten (inclusief buitengebied)	STEMMEN	In %
1. ITH	5.109	22,0
2. GroenLinks/PvdA *)	3.814	16,4
3. D66	3.184	13,7
4. NatúúrlíjkHouten	2.554	11,0
5. VVD	2.473	10,6
6. CDA	2.149	9,2
7. SGP	1.765	7,6
8. ChristenUnie	1.185	5,1
9. Houten Anders	1.002	4,3
Volt *)	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	23.235	100

*) In 2022 waren GroenLinks en PvdA nog zelfstandige partijen. Om straks goed te kunnen vergelijken hebben we de individuele resultaten van toen, toch alvast bij elkaar geteld.

**) Volt deed niet mee in 2022.